

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО XX СТ.

Лопачак Тетяна

Лин Вікторія

Довбак Ангеліна

An abstract painting featuring various geometric shapes like rectangles, squares, and triangles in muted colors such as brown, blue, red, and grey, set against a light beige background. A dark grey rectangular box is superimposed in the center, containing white text.

Образотворче мистецтво стало сферою, де на початку століття найбільш наочно проявився розрив з традицією, художній пошук і новаторство. Щоб скласти про них уявлення, зупинимося на характеристиці деяких з нових напрямів.

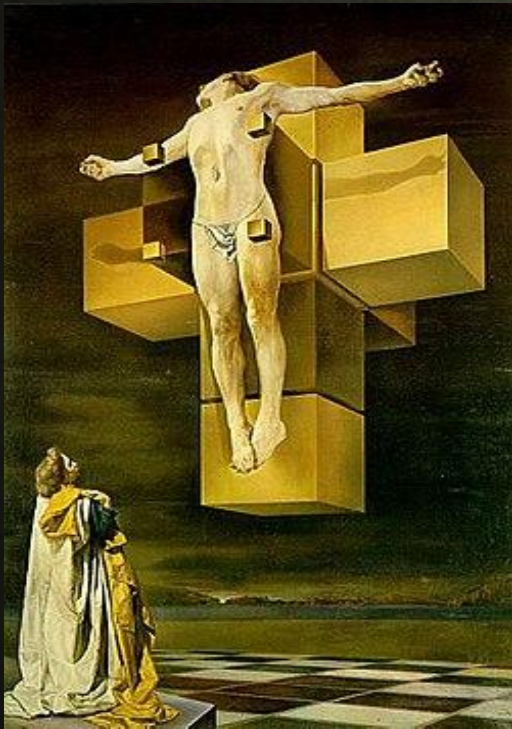
СЮРРЕАЛІЗМ

Сюрреалізм («сюр» в перекладі з французької — понад, над) особливої популярності набув завдяки видатному іспанцеві *Сальвадору Далі*. Прихильники цього напрямку вважали, що раціональне збагнення дійсності не може слугувати джерелом творчості, і проголосили основою істинного мистецтва сферу підсвідомого: інстинкти, інтуїцію. Улюбленим прийомом сюрреалістів стало відображення сновидінь і галюцинацій, в яких наочніше усього розкривається підсвідомість. При цьому реальні логічні зв'язки замінювалися довільними асоціаціями самого художника.

Картини Далі — це, як правило, химерні комбінації блискучо в живописному відношенні написаних компонентів. Наприклад, у полотні *«Розп'яття»*, звертаючись до біблійного сюжету, який писали до нього тисячі художників, Далі обирає такий ракурс, якого не було ні у кого.

Художнику не були чужі гострі соціальні мотиви. Причому часто самоцінним стає вже назва картини. Одним з символів сторіччя вважають відому роботу *«Передчуття громадянської війни»*.

АБСТРАКЦІОНІЗМ

Абстракціонізм свідомо відкинув художній образ. Мистецтво саме по собі є реальність, вважають абстракціоністи, тому завдання художника — не наслідувати навколишню дійсність, а конструювати її за допомогою вільної імпровізації. У Росії й Україні на початку століття завдяки яскравим майстрам — *Казимиру Малевичу і Василю Кандинському* набув поширення варіант абстракціонізму — супрематизм — в якому основу композиції картин складали геометричні фігури. «*Чорний квадрат*» Малевича визнається у певному розумінні програмним твором.

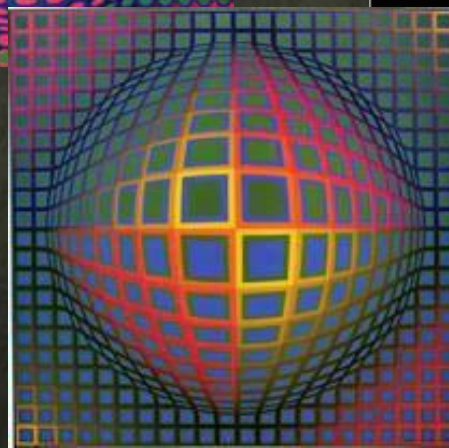
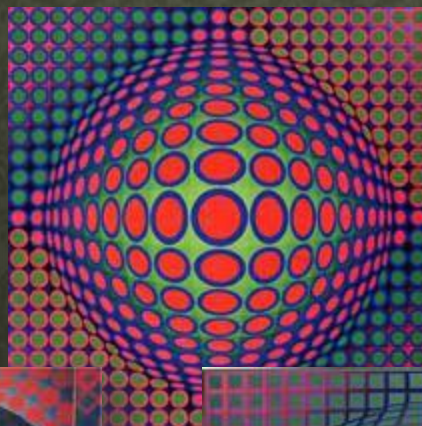
Розквіт абстракціонізму припадає на 50-ті роки,

коли живопис і скульптура такого роду стали загальновизнані, увійшли у побут «середнього» європейця й американця.

Його основоположник *Джексон Поллок* стверджував, що важливий не результат, а сам процес творчості і згадки про нього, що залишилися на полотні. Він відмовився від традиційної живописної техніки: розташувавши полотно на підлозі, художник розбризкував фарби з банок.

Одним з варіантів абстракціонізму стало також **оптичне мистецтво** — засноване французом угорського походження *Віктором Вазарелі*. Ключовий елемент оп-арту — ритмічне чергування фігур або ліній одного кольору, що створює ілюзію руху. Композиції Вазарелі у 70-ті роки використовувалися в архітектурі передмістя Парижа як декоративне опорядження будинків.

Модерністські художники ще на початку століття стали використовувати як виразні засоби реальні предмети побуту, афіші, газети, рекламу. Ці та інші подібні предмети, вирвані з свого звичайного оточення, служили для створення довільних, звичайно дуже несподіваних і химерних комбінацій. Цей прийом склав суть **поп-арту** — який виник в кінці 50-их років в Англії і потім поширився в інших західних країнах.

Дж. Джонс першим з поп-художників
удостоївся персональної виставки, де
продемонстрував
зображення американського
прапора, букв алфавіту, цифр і мішеней
для стрільби з лука. Завдяки *Р.
Раушенбергу* поп-арт отримав
міжнародне визнання. Раушенберг так
сформулював свій творчий принцип:

*«Пара чоловічих шкарпеток не менше
придатна для створення твору
живопису, ніж дерев'яний підрамник,
цвяхи, скипидар, олія і полотно».*

Найзнаменитіша робота Р.
Раушенберга — опудало козла з
надітою на нього автомобільною
шиною.

Тривале творче життя великого художника і скульптора **Пабло Пікассо** — один з символів мистецтва ХХ століття. Його творчість завжди була багатоплановою. В одних роботах Пікассо наближався до сюрреалізму, в інших помітний вплив абстракціонізму. Художник експериментував з палітрою, роблячи який-небудь колір домінуючим. Найвідоміші післявоєнні роботи художника виконані в реалістично-романтичній манері. Таким є малюнок *«Голуб»*, що став емблемою миротворчого руху. Широкої популярності набула скульптура *«Людина з ягням»*. Одним з найбільш пронизливих втілень в мистецтві жахів війни і протесту проти воєнного безумства стала картина Пікассо *«Герніка»*. Її сюжет пов'язаний з подіями громадянської війни в Іспанії, коли під час нальоту німецької авіації повністю було знищене місто Герніка, за декілька годин загинули тисячі людей.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!